

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rasti male stvari, a nesloga sve polcvrta.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a ne frankirani neprimaju.
Predplata za poštarinom stoji: 12 K u obće, na godini 6 K za seljake, ili K 6—, odn. 3— na pol godine.
Izvan carevine više poštarina.

Pejzdni broj stoji 10 h. koji u Puli, toli izvan iste.
Uredništvo se nalazi u ulici Gluša br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Oglasi, priposlana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.
Novci za predbrojbu, oglaš itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. stacionice u Beču na administraciju lista u Pulu.
Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojku.
Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se neplaća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».
Čekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjiivić. — U nakladi tiskare J. Krmptić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru

Umorstvo talij. kralja.

Grozna viest o umorstvu kralja Umberta potresla je duboko sve narode prosvjetljenoga svijeta. Za samu Italiju je nagla smrt plemenitoga kralja tako užasan udarac, da je teško užasnijeg ni pomisliti. Kralj Umberto bijaše među živućimi vladari, jedan između najslobodoumnijih, i najplemenitijih vladara.

Talijanski ustav teško, da će imati igda više tako točna i stroga zaštitnika i izvršitelja, kao što bijaše kralj Umberto. On bijaše u pravom smislu rieči ustavni vladar. Bez svoga naroda, bez narodnih zastupnika nije maknuo ni prstom. Sve svoje čine izvršio je znanjem i privolom zakonitih zastupnika svoga naroda u smislu slobodoumnog talijanskog ustava.

Glede plemenitosti duha i dobrote srca, teško mu bijaše naći premca. On je priticao svomu narodu riečju i činom na pomoć svuda i svagda, kadno bi ga snašle teške nevolje, bile to bolesti, elementarne nesreće, nerodice ili šta slična. Svuda je priskočio, svuda je pomagao svuda tješio i bodrio nesrećene svoje podanike. Pa ipak se je našla razbojnička ruka koja je posegla za životom toli plemenita i dobra vladara! Jest, divlje zvjer u ljudskoj koži odabrala si je za žrtvu plemenita vladara.

Podlistak.

Hrvatskim majkama.

Kad je Napoleon I. zabrinut radi moralnoga propadanja francuzkoga naroda upitao na glasu gospoju Campan: „što treba činiti, da se odgajaju moralni, samosviestni građani?“ odgovori mu: „Veličanstvo, dajte državi valjanijih majkaka, pak ćete imati moralnih i samosviestnih građana.“

Ovaj upit i odgovor padaju nam često na pamet, kada po raznim novinama čitamo takove dogodjaje, koje počinjavaju mladići niti još navršenih 20 godina života, da ti uprav srce sirni, te smo više nego zabrinuti o budućnosti naše mile Hrvatske.

Naš vrli Jemeršić u svojoj krasnoj knjizi: „Majka u radu za Boga i Hrvatsku“, pokazao je stazu, kojom mora da ide svaka majka: u odgoju svoje djece, u radu za Boga i Hrvatsku.

Našim majkama i skoro svakoj obično falo dvie stvari: savjest božanstvene moći, koja je materstvo u njih postavila; od-

koji je sav svoj život sproveo u službi ljubljenoga naroda, i koji je do zadnjeg svog uzdaha ostao najslobodoumniji i najustavniji vladar.

Grozno umorstvo kralja — dobrija biva još užasnijim kad se pomisli, da je to strašno nedjeljo počinio podanik toga kralja, Talijan, sin onoga naroda, za kog je taj vladar jedino snovao, radio i živio.

Poznatim talijanskim zlotvorom, koji posegoše za životom okrunjenih glava, — Fieschi, Orsini, Casserio, Passanante, Angiolitti, Lucheni itd. pridružuje se eto sramotno novi zlotvor u osobi Bresci-a. Sa užasom odvrća svet svoje oči od tih razbojnika, koji misle, da će čovječanstvo osloboditi i spasiti nožem i olovom. Teška je to rana ljudskom društvu, a gorko učiviljena Italija dužna je prva, da stane ozbiljno liečiti tu ranu. Govori se doduše, da su ti razbojnici međunarodni, da anarhisto nepoznajui ni jezika ni narodnosti, što će sve biti istina, ali je također nepobitna činjenica, da su svi gori imenovani zločinci rođeni u Italiji, državljani talijanske kraljevine. Mora dakle biti i razlog, zašto imade baš u Italiji ta zločinačka družba najviše i najžešćih sljedbenika.

Mi tih razloga nad otvorenim grobom kralja poštenjaka nećemo da izražujemo, već mu kličemo iz dubine srca: Počivaj u miru kralju — mučenice!

Evo nekoliko podataka o životu i djelovanju blagopokojnog kralja Umberta:

Umberto (René, Karlo, Emanuele, Giovanni, Fernando, Eugenio), kralj talijanski, rodio se je dne 14. marča 1844. u Turinu. Otac mu je bio kralj Viktor Emanuel (rođen 14.

marča 1820., umro 9. jenara 1878.), a mati Adelajda (rođena 3. junija 1822. kao kći austrijskoga nadvojvode Rainera, bivšega podkralja lombardezkoga, udata 12. aprila 1842. za Viktora Emanuela, vojvodu Savojskoga i nasljednog princa Sardinjskoga, kasnijeg prvog kralja šjedinjene Italije, umrla 20. jenara 1855.). Odgojen od rana u patriotskimi težanjima, živo ih je podupirao, te služio u talijanskoj vojsci. Godine 1859. bio je u ratu kapetan, 1866. general te se je odvažno ponio kod Villafranche proti Austriji.

Sudjelujući za tim kod preustrojenja talijanske vojske, preuzeo je on kao generalajtnant iza zauzeća Rima u septembru 1870. zapovjedništvo nad tamošnjom divizijom, a već 1871. pošao je vrhovnim zapovjednikom tamošnjeg vojnog sbona.

Po smrti svoga oca, nezaboravnoga Talijanom „Ré gentiluomo“ došao je 9. jenara 1878., a samo mjesec dana prije smrti pape Pije IX. na prijestolje. Na 19. jenara 1898. zakleo se je na ustav, kojemu je ostao do posljednjeg svog daha vjeran, a 7. marča 1878. otvorio je svoj prvi parlament.

Još iste godine 17. novembra 1878. napao je kralja, koji je s kraljicom i prijestolonasljednikom došao u Napulj, neki Passanante, ali je atentat na sreću ostao bez posljedica, jer je napadačev hitac promašio. Cijela zemlja priredila je tada kralju sjajne ovacije.

Teški udarac što je radikalcem, republikancem, irredentistom i klerikalcom raztrovanu Italiju snašao G. 1881. zaposjednućem Tunisa po Francuzkoj, dao je Italiji povoda, da se priključi njemačko-austrijskom savezu.

I onda vaše rieči neka budu božje rieči, da vaša djela budu upravljena od Boga, i da vas vas sin ne vidi nikad, ako ne kao okruženu od božjega zračista.

I tada budite sjegurne, da će on biti dobar, čist, velikodušan.

Ali one strasti, ono okuženo zračiste vieka, one bezbrojne pogibelji, koje jedna majka ne može niti predviditi, niti odalečiti?

Pogibelji, koje jedna majka ne može predviditi, imade, na žalost, mnogo! Ali ne, ne imade pogibelji, koje jedna majka ne može odalečiti! — jer ako jedna kršćanska majka nije uzmogla uvijek sijati kriepost, ona je barem posijala grizodusje, a grizodusje utocište je onih, koje kriepost nije mogla da štiti.

Nego ako je vaš sin po nesreći padlegao zlu — dan u kojem uzhtjednete, o kršćanske majke, on će izići iz ponora, preporoditi će se na kriepost.

— Dan kad na uzhtjednem?

— Da, uzastojte to energijom, htjeli bismo kazati, očajnošću, s kojom nesretnjak padajući u ponor hvata se, drži se za sve ono, što nađe. Uzastojte to nesmotrenim uzhtjenjem vojnika, koji leti na juriš, da

Po savjetu Bismarkovu dodje kralj Umberto s Mancinijem 27. oktobra 1881. u Beč, gdje su se zapodjeli prvi pregovori za trojni savez, do kojega je došlo 1883.

Veliku je popularnost stekao kralj Umberto svojim držanjem prigodom potresa u Casamiccioli 1883. i prigodom kolere u Napulju 1884. Car Vilim II. posjetio je kralja Umberta u oktobru 1888. u Rimu, a kralj je vratio posjet u maju 1889. u Berlinu.

Premda je kralj Umberto uživao u cijeloj zemlji najveći popularitet radi svoje ustavnosti i svoga osobnog viteštva, Italiju su raztrovale razne političke i socijalne stranke, koje joj nisu dale doći do mira. Uza to bile su i njegove razne vlade dosta nesretna u izvadjanju svoje vanjske politike u Africi i na prema Francuzkoj, te u unutarnjem uredjenju zemlje, koja se je vazda imala boriti s deficitom.

Kralj Umberto bio je od 22. aprila 1868. oženjen sa svojom stričevičkom Margheritom, rođenom 20. novembra 1851., kćerkom vojvode Ferdinanda od Geneve, mnogo slavljenom i opjevanom ljepoticom. Iz tog je braka potekao samo jedan sin, princ napuljski, sadašnji kralj Viktor Emanuel III., rođen 11. novembra 1869., koji se je 24. oktobra 1896. oženio u Rimu s crnogorskom kneginjom Jelenom rođenom 8. jenara 1873. Brak je do sada ostao bez djece.

Kralj Umberto bio je u dvostrukom rodbinstvu s našom kralj. kućom. Njegova baba, supruga Karla Alberta, kraljica Terezija, bila je rođjena austrijska nadvojvodkinja, njegova mati Adelhajda. bila je kći nad-

opet dobije svoju silnu zastavu, ne padajući nu na um, da sastavlja tekuću krv iz rana! Uzastojte to ne jednoga časa, ne jednoga dana, nego za cijeli život.

Ove smo rieči kazali jednoj sasama očajnoj majci; ona je sve okušala goravaše — da nije više ništa mogla, da nije više nikakova sredstva vidjela.

I zrika nade razsvietli joj lice:

— Ako budem uzastojala svim silama svom energijom moje duše, hoću li uzmoći spasiti soga sina?

— Hoćeš, hoćeš, o tomu vas u ime božje uvjeravamo.

— Dobro — reče ona posmjeseom na usnam i držeći ruke prama Propelu — di, di, to hoću! Spasiti ću te, sinko moj. Za kršćanske majke, koje imaju ovu energiju i ovu vjeru, Bog mora da pravi čudesa!

Hrvatske majke! Metnite ruke na srce, pa se sjetite Boga, svoje duše i našega hrvatskoga naroda, koji sbog vas propada. Kada je naša domovina imala sinove odgajane u kršćanskom i hrvatskom duhu, onda je ona bila nazvana „predčidjem kršćanstva“; junački se branila proti

vojvode Reinera († 1853.) i sestra danas živućeg nadvojvode Rainera, a njegova supruga Margerita rodjena mu je stričevička.

Povrh toga zanimljivo je zabilježiti, da je kralj Karlo Alberto umro u 51. godini, kralj Viktor Emanuel II. u 58., a kralj Umberto I. u 57. godini. Brat kralja Umberta, vojvoda od Aoste, kasniji španjolski kralj Amadeo, preminuo je u 45., brat kralja Viktora Emanuela II., princ Ferdinand (otac kraljice Margerite), u 33. godini. Dakle ni jedan nije doživio 60. godine. God. 1855. umrli su u mjesec dana kraljica Tereza (udova Karla Alberta u 54. g.), kraljica Adelhajda u 33. g. i princ od Genove u 33. godini.

Dogodjaji u Kini.

Konačno imamo stalnih vesti iz Kine. Putem posebnih glasnika dojavili su poslanici iz Pekina, da su još na životu. U Londonu vjeruju, da su primljena pisma vjerodostojna, a napose ono njihova poslanika Macdonalda.

Ovaj piše dne 21. pr. mj. „Englezko poslanstvo u Pekinu bilo je neprekidno napadano od 20. juna do 16. jula. Pješadija i topništvo kinesko bilo ga je sa svih strana okkolilo. Od 16. jula je obustavljena borba. Ali Kinezi drže poslanstvo tjesno objesnutim, i njihove barikade nalaze se vrlo blizu našoj obranbenoj liniji. Žene i djeca, nalaze se svi u zgradi poslanstva. Dosad su ubijene 62 osobe, među kojim i kapetan Monts od pomorskoga odjela; jednak broj ih je težećih u bolnici, a među tim i kapetan Holliday. Ostali članovi poslanstva uživaju dobro zdravlje, osim Davida Olifara i Warena.

Podpisan: Macdonald.

Kasnije je opet stigao u Tjenshin drugi glasnik, sa listovima poslanika američkoga, japanskoga i engleskoga. Ti listovi nose datume 28. jula, i potvrđuju prijašnje vesti.

U pismu poslanika američkoga Kongera stoji, da primirje sa objesnutim Kinezima, započeto dne 16. jula, nije posljedica rastuće moći kineske protubokerske stranke, već ugovora među objesnutim i objesnutim.

Objesniti Evropejci imaju hrane za više tjedana, ali zaire nemaju mnogo. Ako im ne dodje pomoć u pravo vrijeme, a Kinezi ponove napadaj, bojati se je da ne podlegnu.

Medjutim rekbi, da se oslobodjenje ozbiljno pripravlja. Već 31. pr. mj. da su se imale uputiti oslobodjujuće čete put Pekina.

Rusi i Japanci marširaju kao predstraža. Japanski general Jamakovi uhva

svoju unutrašnjim i izvanjskim neprijateljem, jer ih je Bog čuvao; množio im snagu na nevidljivi način.

Hrvatske majke! Neka vas rese vrline, kao našu slavnu mučenicu Katarinu Zrinjsku: ziva vjera i istinska nenadkriljiva ljubav prema otčebini svojoj, junačko kraljevini Hrvatskoj. Učite svoje sinove, kao što je Zrinjski učio svoga sina:

Da ćeš radje poginuti slavno,

Nego l' ikad ponižit se, sinko,

Pred krvnikom otčebine svoje,

A kamo li s njina s pobratimil.

Odgajajte vaše kćerke, da u bračnoj ljubavi budu nepokolebive, u odgoju djece uzorne, a u krieposti ljubavi Hrvatske nenadkriljive.

Takovim odgojem Hrvatska će opet postati svoja, nas će ogrjati žarko sunce slobode, a Bog, Otac polštenih štitić će.

Da nam ono ne pogine,

Što je naše od starine.

—Hrvat—

osvojiti grad Jung—Tang, koji je na putu, u 3 dana

Te vesti bi značile, da su se Evropejci sporazumili i o vrhovnomu zapovjedajućemu generalu. O tom pitanju lomio se do sada svaki sporazumak.

Na sibirskoj granici pucali su Kinezi opelovano puta na ruske parobrode plovoće riekom Anur.

Rieka Anur označuje granicu između Kine i Rusije. Da ih kazne, i osvetle ubojstvo pukovnika Vilikova i drugih žrtava, na parobrodu „Odesa“, ruski general Suharov, primaknu se kineskome gradu Pojangtungu, i zauzme ga, natjerav posadu u bieg. Među drugim plienom, bješe i 5 topova po najnovijemu sistemu Krup, koji još nisu bili ni rabljeni.

I grad Blagovještenk i parobrod „Selenka“ trpili su od kineskoga pucanja.

DOPISI.

Iz Lošinja. (Konac.) U gospojnskom pamtletu piše konitoj, da želi sa azilom sahraniti Lošinoju L. J. „avita collura italiana“. Time već dokazuje, na kako slabih nogu je to talijanstvo u ovom mjestu, kad se boji, da će naše hrvatsko zabavište uništiti tu „collura“. To je znak, da nije avita. Ili je to možda vaša „avita collura“ da svoj jezik i svoj narod ruglu izvrgavate; da dobrotvorna društva prikazivate, kao pogibeljna moralu; da svoju djecu učite mrziti krv svoju; što im se veselite, ako ista blate hrvatske napise u Lošnju, te niste vredni ukrotiti i učiti ih, da ne nesmije ići pred kuće poštenih građanina i vikati „abbasso i schiavi“ i pjevati izazivne pjesme, da nesmiju strašiti Hrvatima, da će u noći (!) navaliti na njih, (premda ih se nitko ne boji). Pa ta vaša djeca jesu većinom gojenci srednjih škola i k tomu talijanskih. Ili je to ta „avita collura“ u Lošnju, da privrženici iste mjesto da nastoje, kao običinski glavari za boljak i napredak ovog puka, da ga stvaraju sve to više tupin, jer mu svuda brane škole i uzgoj u svom materinskom jeziku, a narivavaju mu tuđi jezik, logu ponešto lošinsku, ali ni unjnsku, ni susučka a ni djeca iz Čunskog ne razumiju. Ili je moguće to vaša razvikana „collura“, da sanjate uvijek o nekakvom električnom razsvjetljenju grada, a niste u stanju užigati u večer obstojeće svetiljke. Ili je to znak kulture, da je oko vaše običinske zgrade, kao da bi bilo obć. smetlišće. Ili vas je tomu priučila ta „avita collura“, da možete po ovoj velikoj vrčini lahko i dragovoljno podnašati razne malo ugodne mirise? Tada je zaista tu „collura“ čudotvorna, a hrvatska i druge evropejske joj u tom par nisu.

Pa i vaša talijanstina s kojom se toli dičite, baš je purgata: „Sta cito, se no te fazzo prekoračit e no ti fara più rast“.

Još jednu na račun lega „comitato promotore“. U ovom pozivu nazivljete Hrvate „straniero“. O ironijo! Uprav prvo podpisan je čistoga uskočkoga poriekla. Po kazivanju talijanskog-historičara, vode Ivančiči i lozu od Uskoka. Katarinčić i oni su isto iz hrvatskog primorja. Pa ova vrst ljudi imade obraza nazivati nas Hrvate tuđincem! Mi smo ovdje stasrojedići, pa vam je dosta pogledati samo na Vršak, gdje i danas imade ljudi, koji neznadu talijanski. Isto tako i na Glavod. Svi bregovi, sve niće, sve, sve se zove i diči hrvatskim imenom. Ako je ovdje kokav Talijanac, tad se doklatio iz Italije, da si ovdje kruha traži. Radi toga neka nas pusti u miru i poštuje; jer imade doći će vrijeme, da bi se mogao kajati.

A vi tri, koje ste se podufale blatom bacati na tako moralno, tako korisno, tako sveto društvo, kako je ono sv. Cirila i Metoda, komu predbacujete, da muči djecu politike radi, poručujemo, da u

našem zabavištu djeca nisu mučena nego odgajana u materinjem jeziku — a vi činite bezbožno djelo, kad huckate protiv narodnosti iz koje ste nikle, protiv jeziku, koga ste najprvo čule na ovom svijetu, koj je jezik vaših predja. Uzmite metlu i metite — ali pred svojim pragom, a čistog susjeda nemojte mazati sa blatnom metlom!

Iz Liburnije pišu nam. Tko prati pisanje talijanskih novina, vidi, kako Talijani uhvate svaku priliku, da sakupe koju krajaru za zlosretnu „Legu“. Zašto da ne bi i mi tako radili? Učimo se od neprijatelja; to nije sramota.

Družbine žigice još nien protrole u narod, kako bi željeli. Vrlo je zgodno primijetio onomadne dopisnik iz Liburnije u „Našoj Slogi“, da bi se naime žigice imale širiti u narod kroz agente. To bi dakako koštalo, al bi se ipak nešto postiglo u materijalnom i moralnom smislu. Jesti nije bi se još protoralo ih u narod kroz putujuće agente kakvih narodnih poduzeća, n. pr. „Slavije“ itd. Ova gospoda možda bi se ipak toliko žrtvovala, da preuzmu na se ovo breme ili uz malu nagradu ili badava. Tada bi ovakvi agenti morali naručivati žigice za svoje mučterije samo i jednino kod glavnih skladišta, dočim, kako stvari danas stoje, većina naših trgovaca kupuje ih od druge a često i kreće ruke. Ovakvo štetnje „Družba“, jer im se često podmetne drugih žigica, mjesto „Družbinih“. Znamo za slučaj, gdje je u nekoj riedkoj trgovini naš trgovac izrično zahijevao „Družbinih“ žigica, pak dobio ih je par skatulja, a druge sve su bile poznate Fürtlove sa hrvatskimi trobojnicami. Ovaj slučaj svakako nije osamljen.

Više puta vidimo i kod naše inteligencije kojekakvih žigica, mjesto „Družbinih“. To nije u redu! Tomu moralo bi se doskočiti, jer baš inteligencija valja da prednjači prostomu puku.

U javnih lokalih neka se svagdje i uvijek zahtjeva „Družbinih“ žigica. U prijateljskih krugovih i društvih neka se češće poduzmu premetaćine.

Svaki pušać naime mora se izkazati — „Družbinimi“ žigicama. Ako ih nema, plati odmjerenu globu; ako pak ima kakve drugije, plati dvostruku globu na korist „Družbe“, a žigice mu se zapliene, pak izletiraju, a onda u slavu dostaoću — izpale ili unište. Okužen zrak od zapličenih žigica, neka svaki od prisutnih desinčira sa jednom „Družbinom“ žigicom. Kod ovakih vizitacija ne će proći bez šale, a bit će na korist. Sladko sa koristnim!

Konugod činit će se sve ovo malenkosti. Nu i u malenkostih valja da smo dosljedni. Da pak znadu naši trgovci u buduć, gdje će kupiti „Družbinih“ žigica na Rieci, evi im naslova: Milan Gremer, via Gisella. To je ona ulica od „Peskarije“ mimo „Prencisa“ prema moru. Dakle od sada unapried ne će se moći nitko izgovarat, da ne zna gdje kupiti.

Imali smo prigode biti na „narodnoj svečanosti“, što ju u nedjelju dala Rieka ili governer, što li, u čast engleske skvadre. Tu se muke dalo na razpolaganje 10.000 litara nekakvog „duduma“. Krasne li narodne svečanosti! Od niže klase puka ma da bi jedan bio vedre glave. A dječurlija puk — ah Bože moj — liepe li narodne slave! Vojnici opet kao vojnici, da bude slika podpuna, našla se i koja babura mrvu „čvrknuta“. Morao si osobito pazit, da te tko ne popipa o rebra ili u te ne izprazni — svoju utrobu.

Vidjeli smo i magjarske učitelje, dakako ukrašene magjarskom trobojnicom — a većina/govorika među sobom hrvatski ili „srpski“ — što li? Grobokopi svoga roda, žalostna im majka!

Franina i Jurina.

Fr. Si vidia Jurino, kako su ono nedilju pred blagdanom sv. Cirila i Metoda iz kaldirske crkve bježale talijanske podrepnice.

Jur. Morda nisu razumili lipog tumačenja o životu svetih naših apostoli.

Fr. Kako nebi razumili, kad se je tumačilo u njihov materinskom jeziku. Pak znaj, da ih ni vidila crkva ni na blagdan sv. Cirila i Metoda.

Jur. Morda su doma zasпали?

Fr. Borne nisu, zač ih je bilo vani vidit.

Jur. Morda njim tamjan smrdi?

Fr. Sad si ju trebia!

Fr. Si čul Jure kako „Porečka baba“ proglašuje novega podesčada Plominskega.

Jur. Ja da ima „amor per la patria“ ali meni se čini, da on ga ima malo za kega nego san za sebe i za svoj interes.

Fr. Ma baš je to prvi put, da san ga čul imenovat za dobrega.

Razne vesti.

Političke.

Austro-Ugarska. Dne 28. pr. mj. obdržavalo se u Beču ministarsko vijeće, na kojem se valjda razpravljalo o manjih tekućih poslovih, jer nezna ni samo ministarstvo na čemu je. Ministar-predsjednik da je mnijenja, da valja nastaviti dogovore sa pojediniimi prvaci raznih stranaka, pak tekar kasnije, da bi on pošao na carski dvor u Isel, gdje bi imao vladara predbiti za svoj dalnji program. Osim Gautscha i Sturgha primio je car i kralj u Islu u audienciju i drugih prvaka parlamentarnih stranaka, pak da će biti još nekogi tamo pozvani.

Poznati govor bivšeg predsjednika carevinskoga vijeća dr. Fuchsa, koji je rekao, da Austrija nije više Njemačka, i da je u njoj većina slavenskih državljanina s kojima se mora računati, izazvao je među Niemci veliko ogorenje, koje se neda nikako slegnuti.

O saslatvu ili obnovi bivše većine carevinskoga vijeća razpravljaju još uvijek novinari raznih stranaka. Glasilo mladoškolskih zastupnika odbija ponovno tvrdnju kao da bi se bili mladoškolski zastupnici zauzeli za osnovu bivše desnice.

Glasilo moravskih zastupnika piše, da bi Česi pristali uz obnovu desnice i da bi oni pristali na to, da se udovolji državnim potrebam, kad bi im se moglo pružiti jamstvo, da će većina odlučnije pospjesivati narodnu ravnopravnost. Njemačka katoličko-pučka stranka nestoji više neopozivo na svojem zahtjevu, da se njemački jezik uvede kano posredujući samo da olahkoti Čehom pristup k bivšoj većini.

Glasilo stajerskih konservativaca piše, da bi Niemci u interesu Austrije morali popustiti željam nenjemačkih naroda, te se odreci zahtjevu, da se zakonom ustanovi, da bude njemački jezik posredovnim. Što bi koristilo Austriji — kaže rečeni list — da se njemački jezik proglasi državnim, kad njemački narodi nebi htjeli provadjati takovu naredbu. U tom poslu da bi bilo najbolje, da ostanu stvari kako jesu sada.

Srbija. Vientanaj kraljevo biti će valjda za koji dan odročeno radi umorštva talijanskoga kralja. Kralj Aleksander pohodio je dne 30. pr. mj. glavno zapovjedništvo biogradske posade, gdje je rekao, da je glavno zapovjedništvo nad vojskom, koje je to nedavno imao razkralj Milan, predao u ruke ratnoga ministra.

Ruski car obećao je kralju Aleksandru, da će mu kumovati kod vjenčanja. Car će se dati kod toga čina zastupati po jednom odaslaniku. Tom izjavom priznao je car pred čitavim svijetom, da odobrava korak mladoga kralja i da je Rusija izmirena sa Srbijom. Razkralj Milan biesni na svoga sina, što mu je odrekao poslušnost i što se neda više od njega za nos voditi.

Dne 30. pr. mj. primio je mladi kralj na otvorenom mjestu u Topčideru do 300 izaslanika raznih obćina iz čitave Srbije. Deputaciji srbskih visokoskalaca rekao je kralj, da je odrasao na kraljevskom dvoru, gdje su se plele svakojake spletki proti srbskomu narodu, i gdje se je pjevalo kad je srbski narod plakao. To da više nesmije biti.

Rusija. Sve neodvisne ruske novine pišu za zadovoljstvom o preokretu u Srbiji, odsudjujuć odriješiti nesretnu Milanovu politiku.

Car Nikola naredio je, da se mobilizira vojska u amurskom okrugu u Sibiriji. To bi imao biti dokaz, da će Rusija svoje interese u Kini odlučno štiliti, i da se neće dati u tom smetati od ostale diplomacije.

Italija. Oči svega naobraženoga svijeta okrenjene su ovaj par u gradici Monzu, gdje leži na mrtvačkom odru, dobri kralj Umberto. Mladi kralj Viktor Emanuel III. vratio se naglo sa svog pulovanja u domovinu, te je dne 1. t. mj. stigao u Monzu. Ministarstvo dalo je ostavku, kako to zahtjeva talijanski ustav, nu kralj nije ostavke primio, te će i nadalje voditi državne poslove sadašnje ministarstvo. Do malo bit će sazvan parlament, pred kojim će novi kralj položiti na ustav svečanu prisegu. Još nije Viktor Emanuel, ni zasjelo kraljevsku stolicu već se našlo novinara, koji nagadjaju o promjeni sadašnje izvanjske politike Italije, osobito obzirom na trojni savez.

Iz južne Afrike. Glavni zapovjednik engleske vojske general Roberts javlja iz Pretorije, da je poslao njegovim četama za rukom prisilili 5000 Bura na predaju. Zapovjednik Bura general Prinsloo tražio je prije predaje, da se pusti njegovim vojnikom oružje i konje i da im se dozvoli povratak k njihovim obiteljima, nu Englezi nehotjese pristati na te uvjete i tako se moradoše Buri predati bezuvjetno.

Dogodjaji u Kini. Iz Pekinga dolazi vijest, da su bokseri prestali navaljivati na tudja poslanstva, nu učena se ni danas, da li su poslanici živi ili mrtvi, premda Kinezi uvjeravaju, da su živi i zdravi.

Mjestne:

Druga srebrnu petaću darovao je Podružnica družbe sv. Cirila i Metodaja u Puli rodoljubni trgovac sa družbinama žigicama u Puli gospodin A. Znidarić, i to od drugoga razprodanoga sanduka. U gledali se u taj primjer i ostali preprodavači družbinih žigica!

Jelusić, Pavešić i Lukić za izgublenu partiju na biljar svaki po 20 para.

Pokrajinske:

Imenovanje. Pomoćni učitelj na gimnaziji u Kranju g. dr. Valentin Kušar imenovan je privremenim učiteljem na učiteljsku u Kopru.

Promaknut na čast dra. prava. Gosp. Ščitonić Dolenc perovodni vježbenik kod e. kr. ravnateljstva posta i brzjava u Trstu, promaknut bijaše dne 26. t. mj. na sveučilištu u Gracu na čast doktora prava. Srdacno čestitke!

Obhod kod sv. Jakova u Trstu vršio se je prošle nedjelje poslije podne uz ogromno sudjelovanje pobožnih župljana,

ponajviše Slovenaca. Tim povodom izišla je, prvi put, „Bratovščina sv. Cirila i Metodaja“ sa svojom novom zastavom, proti kojoj su tršćanski židovi digli nebo i pakao. Obhod vršio se posve mirno, premda su lažliberalni talijanski listovi davno prije huckali svoje istomišljenike proti neudržnoj zastavi i mizkim im Slovenem.

C. kr. redarstvo poprimilo je stroge mjere, da nedodje do izgreda, što bijaše u ostalom suvišno, jer se tršćanski čifur silno plaši slovenske žuljivite pesti. Mnogobrojni Sloveni bili bi stalno sami pozivali na red svakoga talijanskoga obrežanca, koji bi se bio usudio mutiti mir i red. U pripravi stalo je i kodjer vojničstvo, koje u ostalom nije imalo nikakva posla kano ni redari. Talijanski liberalni listovi morali su zlorado priznati, da bijaše sve u redu, nu iz mržnje je jala do Slovenaca nemogoše od marje, a da se i ovom prigodom nenabace porugom i pogrdam na tršćanske Slovence i na njihova družva.

Iz istarskoga krnj-sabora. U četvrtak na večer imao je istarski krnj-sabor treću sjednicu. Zapisnike dvih prvih sjednica nije se ni pročitalo — jer da je to suvišno. (Beata simplicitas! Op. slag.) Predsjednik priobćuje najprije, kako su se konstituirali saborski odbori a zatim smrt bivšeg im druga e. kr. savj. Eluschegga.

Zast. Costantini pita zem. odbor (kako da to nije mogao u klubu pitati!), što se je učinilo za željezničku svezu Pazin-Motovun. Na to će mu odgovoriti zem. odbor u jednoj od budućih sjednica.

Krnl-sabor izabira tri člana i dva zamjenika u zemaljsku komisiju za obrtni porez, te četiri člana i tri zamjenika u prizivnu komisiju za osobnu dohodarinu. Prihvaćena bijaše resolucija, da ima od sada država nositi troškove za stanarinu oružništva. Ravnatelj talijanske gimnazije u Pazinu g. Mitis prosi sabor, da mu se računa u službene godine ono 12 godina, koje je složio na različitim školama u kraljevini Italiji. Na preporuku zast. Costantini-a gg. zastupnici prihvaćeše jednoglasno molbu. Mi se samo čudimo, da mu nisu ono 12 godina službe u Italiji računali dvostruko kako i vojnikom u vrijeme rata. To bi bio čin pravog patriotizma. Ta Istra ima novca koliko četo.

U četvrtoj sjednici krnl-sabora pročita predsjednik zahvalu ravnatelja Mitisa. G. ravnatelj se je vrlo poručio hoćeci se valjdati, da nebi gospoda opožvali zaključak.

Zastupnik Depanglier pila vladu, kako je mogla imenovati kod e. k. suda u Buzetu sudbenog delegata, koji pozna hrvatski i talijanski jezik, dočim je prije vršio tu službu Talijan na obće zadovoljstvo — premda nije znao hrvatski — G. interpelantu je suvišan hrvatski jezik kod suda u Buzetu. Gasti! //

Zast. Ventrella hotio bi, da bude Piran bolje vezan sa novom željeznicom.

Zast. Ghersa bieli si glavu radi „slaviziranja“ obiteljskih imena u Istri putem gg. svećenika. Škoda, da nije stavio predlog, da se te svećenike, najmanje objesi. //

Krnl-sabor prihvaća novi gradjevni red za Pulu, te promjene § 31. i 32. obćinskoga reda o ustrojenju mirovinske zaklade obćinskih činovnika. Usljed te promjene pripasti će zemaljskom odboru pravo, da potvrđuje obćinske činovnike.

Prihvaćeni bijahu konačni računi jubilejne zaklade Frana Josipa I. Predlog, da se podieli erarnu sumu kod Motovuna, izručen je agrarnom odboru.

U četvrtoj sjednici istarskoga krnl-sabora došlo je do osobitih izraza sućuti do Italije. Nešto prije 10 sati u jutro, otvori predsjednik komendaror Campitelli sjednicu, kojoj prisustvuje vladin zastupnik g. Fabiani i 17 talijanskih zastupnika, svi u svečano crno odijelo obućeni. Gospodarska galerija bijaše natlačena, nešto manje obćinstva na donjoj galeriji.

Suznim okom i duboko dirnut — jecajuć, gdješto muklim glasom pročita predsjednik osmrtnicu talijanskomu kralju Umbertou. Sabor sluša stojeć. Predsjednik reče, da je pošao u Trst, čim je doznao za smrt kralja Umbertoa k generalnom konzulu Italije, da mu izjavi svoju sućut u ime Istre. Generalni konzul, zahvaliv se, zamoli ga, da izreče zastupnikom Istre zahvalu talijanske vlade.

Zatim je slavio predsjednik vrline pokojnoga kralja, kojeg gubitak neće obćiniti samo Italiju, svi Talijani, nego čitavo čovječanstvo. Težki je to gubitak — reče — za susjednu kraljevinu, za sav narod, s kojim mi naravski dielim o čuvstva radi vezova jezikovnih, povjestničkih i duševnih, te radi interesa zajedničkih i radi savezničtva.

Nada se, da će sabor odobriti njegove korake, da će se s njim složiti u tom, da se danas u znak žalosti digne sjednicu, jer se nije pri jasnoj svijesti i da se tim označi svečanost trenutka, te da se zemaljsku zastavu, koja se više nad sabornikom, objesi na pol stiega.

Sabor prihvati odobravanjem predloge predsjednika. Sjednica je dignuta, zastava na pol stiega odmah spuštena a predsjednik Campitelli priobćí odmah brzojavno talijanskomu ministru-predsjedniku Saracco u Monzu želju i zaključak sabora.

Sljedeća sjednica urečena je za sriedu dne 1. augusta u isti sat.

Vatra. Noćas o ponoći od 2. na 3. tek pojavi se veliki požar u Ližnjanu. Vatra u jedan mah zahvati tri kuće braće Josipa, Mate i Jakova Vojnića. Josipova i Matina sasvim izgoriše, sa hranom i pokućstvom, tu se ni kokos ne spasi, jedva okučani goši izbjeogoše vatri.

Onu Jakovljevu pravim junačtvom i velikom pogibelju obraniše od požara vješti Ližnjanci, presjekom krov, koji ju spajaoše sa onim dvima. Obe izgorjele kuće jesu osjegurane.

Grozna toplina. Sa svih krajeva Europe dolaze vijesti o groznoj toplini, koja već eto vlada preko 20 dana uz neznatne iznimke. U primorskih gradovih poslala je ta vrućina upravo nesnosnom. Čovjek nenadje mira ni u kući ni na polju, ni po danu ni po noći. Radi silne žege nastradalo je u mnogih gradovih mnogo osoba i to od sunčanog udara. U Parizu primjerice broje već na stotine osoba, koje je usmrtilo sunčani udarac. Preporuča se dakle svakomu, koji radi vani, da izbjegava koliko je moguće sunčane zrake. Za siromašne radnike i seljake je doduše vrlo teško izbjeći sunčanog žege, ali gdje neima druge pomoći, tamo neka se radi po noći ili rano u zoru a po najvećoj žege neka se počiva.

U mnogih gradovih neima više dostatne vode, a biti će tako i po selih, gdje će trpiti narod i blago. Molimo Boga, da nam pošalje blagu kišu i da nas vješt nesnosne vrućine.

Školsko izvješće o učiteljsku u Kopru. U talijanskih novinah čitamo, da je izišlo godišnje školsko izvješće od e. kr. učiteljsku u Kopru, sastavljeno od ravnatelja g. Markelja. Izvješće da sadržaje poviest koparskoga učiteljskoga povodom 25 godišnjice toga zavoda. Sa uzgojem učitelja u Istri započelo se god. 1870. u Rovinju. Tuj bijaše one godine 7 kandidata, od kojih odstupiše 2 već u l. tečaju, i tako ih osta 5 u sva tri tečaja. Radi manjšice djaka zatvorioše učiteljske u Rovinju 1872. a dne 2. januara 1873. otvoriše drugo učiteljske u Kopru. Na ovom zavodu položilo je tečajem 25 godina izpit zrelosti dobrim uspjehom 533 djaka, i to: 238 Slovenaca, 174 Talijana, 71 Hrvata i 50 privatista. Kandidati učiteljstva uzivali su od države potporu u iznosu od 331,021 K. Izpite osposobljenja položilo je na tom zavodu 511 učitelja, 369 učiteljica za pučke škole; 24 učitelja i 36 učiteljica za gradjanske škole.

Izvješće donasa imenik svih kandidata, koji su tečajem 25 godina položili izpit zrelosti.

Nelom minule školske godine položilo je u svemu izpit zrelosti 25 djaka; od tih 12 Slovenaca, 11 Talijana i 2 Hrvata, i to gg. Josip Blasić i Ante Flego.

Molitvenik „Ote budi voja troja“ za hrvatski puk osobito u Istri, dobiva se kod „Bratovščine hrvatskih ljudi u Istri“ u Kastvu. Imade još oko sedam tisuća iztisaka na prodaju. Cijena je molitveniku različita; prema finoci veza, imade ih po 1, 2, 2,20, 2,40, 3, 3,20, 3,60 i po 5 K. Tko bi želio naručiti taj molitvenik, neka se obrati na predsjedništvo rečene bratovščine u Kastvu. Knjige šalju se pouzecom ili ako se novac unaprijed pošalje. Umoljava se uljudno p. n. gg. svećenike, učitelje i sve rodoljube, da uznastoje čim više raširiti ovaj objubljeni molitvenik među pukom.

Za „Bratovščinu hrvatskih ljudi u Istri“ u Kastvu.

Mijo Laginja
žup-dekan i predsjednik.

„Čvijeće srea Isusova.“ U Krku, Tisak i naklada tiskare „Kurikka“. Cijena 1 primjerak 70 hel. 10 primjeraka postarine prosto, kod naručbe od 100 primjeraka po 60 h. primjerak.

Darovaše podružnici sv. Cir. i Metodaja u Veprinu. Č. g. Barbić Miho kapelan K 5, g. Poščić Josip pojednik K 5. Medju rodoljubima iz Poljana-Veprincea na blagdan naših apostola sv. Cir. i Met. za stolom u lki kod Mateša, sakupio. g. učitelj Štiglic, na korist naše podružnice K 16. V. č. g. Ellner-Barbić, mjesto brzjava k promociji dr. Lj. Čikoviću K 2. U veselom družtvu u Veprincu darovali g. T. pl. Sladović i Ziga Pinter K 2.

Talijanska demonstracija proti vojnicima u Trstu. U ponedjeljak dne 30. julija vraćalo se nekoliko satnija sa glazbom na čelu sa vojnih vj-zba iz vanu u grad Trstu.

Prolašće čete okolo dobro poznate kavane „Volta di Chiozza“ gdje se sakupljaju talijanski radikali, demonstriralo se je vićud i sramotić vojničtvu i glazbu, što je udarala (nebjiaše im pravo radi smrti kralja Umbertoa). Odmah priskoćiše redari, koji su imali dosta posla prije nego li im je poslo za rukom umiriti teško u uvriedjenu gospodu.

Pravom pita tršćanski „Etimost“, da li bijaše kod tih demon-stranta silnije čuvstvo sućuti do pokojnoga ili čuvstvo mržnje do austrijskih vojnika.

Mi držimo, da je ono posljednje, ali zbog toga neka se čete onaj, koga svrbi.

Iz drugih krajeva:

Zaručio se nadvojvoda. Dne 23. t. mj. priobćio je služben list bečke vlade zaruke nadvojvode Petra Ferdinanda sa Marijom Krislinom, princeom burbonsko-sicilijanskom.

Danasnjem broju prilazemo opis slike: „Sabor kralja Tomislava“, držan u Spljetu god. 225.

Mi smo jurve u jednom od posljednjih brojeva o slici progovorili, a danas ne možemo ina. već da sliku što toplije preporučimo, jer služi na čast slikarskoj umjetnosti, pa nebi pojedinaca a naoseb družva imalo biti, koja nebi njome podičili svoje prostorije.

Cijena slike je zajedno sa okvirom 27 forinta uz gotov novac, a 30 for. uz mjesečnu oplatu.

Zabrinuti roditelji za svoju djecu. Kako je poznato, nalazi se u Kini e. i k. ratni brod „Zenta“, na kojem se nalaze naši junački mornici iz Dalmacije. Hrvatskog Primorja i Istre. Jedan dio te momčadi bio se je uputio sa englezkim admiralom Seymour-om put Pekinga, da tamo oslobode tudja poslanstva. Seymour se je

vratilo, neopariv nista i sukobiv se na putu sa bokseri. Tom prigodom palo je bez dvojbe u boju i naših vojnika, ali se o tom nista pobliže ne zna. Momci sa „Zente“ sudjelovali su i u borbi protiv tvrdjavam u Taku. I tu je bez dvojbe koji zaglavio. Konačno su vojnici s tog broda sudjelovali u bojevih okolo Tienčina, gdje je pogotovo koji pao ili ranjen bio. O svemu tomu imate li naše oblasti obćinstvo obavijestili, da ovo ne bude u viečnom strahu za svojimi sinovi, koji se bore daleko od domovine.

Za koji ćedan biti će u kineskih vodah 4 austrijska ratna broda sa više hiljada sinova našega naroda, koji imade bar to pravo, da znade, što se tamo događa sa njegovom djecom i da li su živa ili mrtva.

Tvrđka B. Herder, nakladništvo i knjizara, u Beču Wollzeile 33. učinila je na višestranu želju praktične korake, a da uzgome veća i manja djela svih struka katoličke literature, kao što je primjerice, poznato djelo Crkveni leksikon, Državni leksikon; poivistna djela kao Pastor, Weiss, Janssen itd. odmah nakon naručbe, u koliko su ta djela izasla, uz mjesečne obročne odplate od najmanje 4 Krune — za svako djelo — poštenim kupcem odašljati. Tim je svakomu omogućeno, da si nabavi odmah liepu i odabranu knjiznicu uz vrlo povoljne platežne uvjete. Uplate mogu slediti putem priloženih kupona bez postarine.

Upozorujemo sl. obćinstvo na ovo poduzeće, pošto će rečena djela uz obćinu cenu, na obroke dobiti.

Pismo iz Afrike. Poznati hrvatski putnici širom svijeta pješke gg. braća Seljan, upravise na našega glavnoga suradnika g. Mandića u Trst iz Afrike sledede pismo: „Gouvernement Général des Provinces Equatoriales, Empire d’Ethiopie, Cabinet du Gouverneur.

Stovani Gospodine! Izričemo Vam hvala za toplu saučest, kojom ste naše poduzeće svjetskih putnika podupri.

Danas se nalazimo u Africi kao guvernieri Menelika, imperatora Abessinije.

Pještačvo smo objesili na klin.

Neznamo kako će Vas ovo naše pismo naći. Biti ćemo Vam samo zahvalni za viesli iz domovine, te ćemo Vam se odužiti sa vestima iz ovdasnjih krajeva. (Biti ćemo Vam zahvalni; da ste nam zdravo i veselo daleko od domovine. M. M.) Izrecite, molimo Vas našu zahvalu svoj gospodi, koja su nas podpomogla, te ostajte zdravo Braća Seljan.

Evo im naslova: Mirko Seljan, gouverneur des provinces Equatoriales, p. m. Chicocodocolla minist. d’Italie. Adis-Abeba (Ethiopie).

Via Aden. Čuvajte se zmija. U susačkom „N. L.“ čitamo, da se je nalazio pomorski kapetan g. Kuzma R. prošlog ćedna u svojem vinogradu, gdje je pregledavao svoje trsje. Na jednom očui ubod u desnu ruku. Iz početka je mislio, da se je ubio na kakvu bodljiku, ali ogledav se okolo sebe, opazi na svoju žalost zuniu ljuticu. Ruka mu je medjutim natekla i da nije bilo brze pomoći, bila bi ga zmija odpravila na drugi svet. Pozor dakle na zmija, kojih se zbog nesnosne vrućine opazja svuda više nego li obćino.

Razni prinosi: Uprava „Naše Sloge“ primila je tekom jula u krunskoj vrjednosti:

- a) za predhodne: T. B. Pala 2—, M. V. Altura 2—, I. S. Kukuljanovo 12—, Zora, Opajli 12—, M. G. Trst 14—, I. B. Pican 12—, M. S. Šarengrad 150, Dvor, Varadžin 3—, A. P. Vihinada 3—, Čit. Kanal 6—, A. L. Trst 6—, M. P. Bersec 350, L. L. Porc 2—, J. A. Pala 3—, N. E. B. Baška 3—, I. S. Kantrida 6—, R. R. Rička 3—, I. S. Pazin 6—, J. P. Zamet 4—, M. D. Zvonca 3—, A. K. Materada 6—, J. F. Pazin 4—, I. S. Trst 6—, J. C. Tar 6—, J. L. Kastav 6—, J. R. Medulin 3—, Čit. Sežana 7—, M. I. Rička 220, N. Z. Čarilo 350, Čit. Požega 6—, J. J. za K. R. 650.

- Nar. Dom. Bakar 250, S. C. Drivenik 3—, J. S. Premantura 4—, I. V. Kraljevica 7—, J. N. Kraljevica 3—, P. M. Kraljevica 3—, L. M. Varadžin 2—, Čit. Rička 5—, A. R. Pazin 4—, dr. E. Z. Buzet 3—, S. K. St. Pazu 4—, D. G. Mellika 3—, J. M. Bersec 8—, F. R. Zamet 4—, I. S. Zamet 3—, I. M. Novaki 6—, B. M. Premantura 3—, A. S. Premantura 2—, A. I. Premantura 2—, J. P. Altura 7—, A. N. Pala 6—, S. S. Zbandaj 7—, I. M. Cres 7—, S. M. Dobasnica 7—, A. P. Ičić 2—, Čit. Birnje 3—, Čit. Jaska 5—, F. K. Kukuljanovo 2—, M. S. Kukuljanovo 6—, B. D. Gerovlje 550, P. P. Dol. Vas 9—, M. K. sv. P. u Sumi 4—, M. M. Sušak 2—, A. I. Crkvenica 6—, F. C. Sanski Most 6—, N. P. Volosko 10—, J. B. Pala 1—, dr. A. G. Krk 6—, M. M. Rička 10—, M. L. Rička 6—, F. D. Kastav 5060, R. R. Trsat 3—, M. S. Pazin 6—, M. S. Tomaj 6—, A. K. Barkovlje 6—, F. M. sv. P. u S. 5—, F. H. Zadar 10—, A. J. Zadar 8—, Čit. Celje 5—, Čit. sv. Lovreč 4—, Čit. Kraljevica 280, L. R. Krk 10—, N. P. Bersec 7—, Čit. Bersec 7—, F. S. Bersec 4—, F. P. Bersec 4—, Podp. P. Sarajavo 6—, J. B. Boljun 750, I. K. Račice 12—, D. Z. Baklorić 450, N. O. Frančić 350, V. I. Cres 550, dr. A. G. Krk 120, A. B. Brgud 350, M. S. Kastav 19—, V. R. Kastav 250, V. S. Pala 2—, G. F. Porc 7—, A. U. H. Selo 2—, S. M. Grižana 1—, M. K. Zvonca 3—, A. R. Selo 3—, B. S. Krk 6—, A. S. Rubčić 3—, V. M. Mošćenice 16—, M. T. sv. Matej 7—, F. T. Dekani 6—, A. B. Filipani 16—, M. G. Stinjan 2—, M. Č. B. nova 2—, F. F. Kopar 6—, I. O. Pazin 6—, A. G. Lančić 4—, dr. J. B. Krk 550, Čit. Kopar 550, A. K. Gostinjac 550, Obć. Dobrinj 1550, J. V. Kopar, 250, F. D. Kastav 15—, I. B. Ičić 12—, Čit. Osijek 250, I. K. Podgorje 250, M. V. Krk 250, J. F. Opalje 2—, J. S. Krišan 450, A. B. Borit 6—, I. T. Novaki 1950, A. N. Šterna 1550, A. P. Šterna 550, J. S. Šterna 350, J. B. Vrbinik 12—, A. B. Vrbinik 12—, I. B. Kastav 1450, J. B. Buzet 850, I. B. Lančić 6—, K. M. Pala 15—, M. F. Punt 3—, N. A. Pala 3—, S. M. Ičić 2—, I. P. Vihinada 8—, I. K. Kozljak 11—, M. L. Klana 1050, A. B. Krišan 250, F. J. Kardele 6—, A. B. Rička 8—, V. M. Kastav 3—, M. U. sv. P. u S. 6—, dr. S. B. Zagreb 6—, A. Z. Savudrija 6—, J. D. sv. Marija 3—, Obrt. dr. Hreljin 2—, J. O. Sežana 7—, V. F. Rubčić 3—, O. P. D. Cres 6—, B. S. Lubenice 550, M. B. Brgudac 60—, nd. F. L. Lovran 940, I. V. Kastav 1550, G. P. Draga 8—, J. K. Kriška 4—, M. L. Novaki 4—, A. M. Brioni 350, J. B. Mihotić 4—, N. P. Opajli 30—, H. V. Sušak 6—, Č. F. Podgrad 350, Čit. Trpanj 6—, I. Z. Draga 1050—, J. M. Skedonj 3—, J. P. Zvonca 650, J. G. Kašćerga 10—, L. V. Mali Lošinj 2—, G. K. Rička 950, P. Z. Unije 12—, A. P. Novaki 3—, F. S. Bačvo 6—, P. T. sv. Matej 320, E. D. V. Mažičić 3—, M. B. B. Sušak 250, M. R. Malinska 650, L. M. Klana 6—, S. K. K. M. Lošinj 2—, A. H. Unije 2—, A. A. Z. Budečki 3—, M. V. Rička 2—, I. R. Mošćenice 16—, Obć. Pazin 1150, I. D. Pala 450, A. R. Lagan 650, F. R. Glitanova 250, M. R. sv. Lovreč 3—, P. Z. M. Lošinj 12—, P. P. Zagreb 6—, M. F. Baška 6—, I. A. Pala 2—, I. B. Premantura 7—, M. S. M. Lošinj 250, A. B. Pala 3—, A. V. N. Vas. 250, F. I. Rička 6—, I. P. Grižana 6—.

- b) za ognje: C. g. Ivo Sintić 276, Družba sv. G. i M. 520, F. J. Lovran 550, G. k. namjesništvo 896, Č. g. Fr. Grunt. 550, C. k. Sud Volosko 448, G. M. Fajalić, 4—, Postupinika, Kopar 17400.
- c) za družbu sv. Cirila i Metoda: G. dr. Jos. Marušić, Gospić, sakupio na oprostnoj večeri liečnika dr. Lava Urbanika K 38—, družstvo „Zrinski“ u Dekanin poslalo K 602, g. pristav M. Curic u Glini sakupio K 550, V. g. Jos. Knaus u Varadž. topličem sakupio K 220, V. g. Aug. (ćedan Sušak sakupio kod blagoslova kuce g. Mar. Kučan u Hreljinu K 9—, V. g. Ant. Kijuder Barkovlje podario K 5—.
- d) za djaško prip. družvo u Pazina: V. g. I. Kyncl, Račice podario K 610, G. pristav M. Curic u Glini poslao K 550.

Obćinsko glavarstvo. Br. 709 Dobrinj, 31. srpnja 1900

Oglas natječaja! Razpisuje se injesto obćinskoga tajnika sa plaćom godišnjih 800 K. Molitelji imaju dokazati neporočnost, podpunu sposobnost u tajničkih poslovih u hrvatskom kao uredovnom jeziku. Molbe neka se dostave na ovoobćinsko glavarstvo do konca kolovoza o. g. Načelnik: **Barbalić.**

Jedini
IZVOZ NARAVSKOG VIŠKOG VINA
crnog i bielog ponajboljih vrsti.
MARIJA MARDEŠIĆ
trgovina i izvoz vina u Pulji (Istra).
Clenici šalju se na zahtjev badava i prosto postariac.

Čestitam i radujem se s Vama na tako dobrom izradku,
piše odličan trgovac gospodin **Ivan Prelog iz Trsta** prvog krunjskog tvornici tjestemina **Znideršić i Valenčić u Ilirskoj Bistrici.** — Izvornik ovog pisma od 22. jenera 1900 stoji svakomu na ogled.

L. Malitzky
Pola, Via Sergia 65. — urar i srebrmar — Pola, Via Sergia 65.
preporuča
bogatu zalihu
zernih i sobnih satova raznih kovina i vrsti, dalje svakovrstnih zlatnih i srebrnih stvari, n. pr. prstena, naušnica, narukvice, lanaca, igala, gumba itd., sve najprikladnije za darove o priliki sv. potvrde (berne).

U LJEKARNI
E. TOMAJA nasljednik A. WINGER
ZAGREB - Illica broj 12 - ZAGREB

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekoi obće prokušani i vrlo koristni, osobito preporuke vredni liekovi:

- Mazilo protiv kostobolji ili protivu. rheumatizmu.** Kalanju i orzanje u koutih, ukoteni ili gromom u žilah, boli u kukovih i križnic, koutnom pogazu, prebadaju, svazovanim na zeham. Cijena 60 nov.
- Sladiki voda za kašalj ili trah i za prsna** kojom se lieči kašalj, prehlada ili kašar u prsi, plućih, teko disanje, promuklost u gdu, sipavost. Cijena 30 nov.
- Pojadani željezoviti sirup** djeluje protiv slabosti, bijeloh, skrčivosti, podbublosti, dječijoj kašice, teško disanje, slabokrvnost, nemogu. Cijena 60 nov.
- Pojadane svedske kapljice** ili svedske izvotna tinktura (Lebesus senj). Ovim se glasoviti sredstvo očistuje krvotok, popravija i okrepljuje jeludac i sluznicu glava (Lebesus senj) i sluznicu u glavi, tjera napulnost i vjetro, odvlače je bol u sluznici, izvlače gvozdje, žužica, granači ili žužica, učvrćuje meso oko nim, razbijaju sluz, uklanjaju svodska tinktura redovito nije sačuvati će si zdravije, jeludac snagu i zapiećiti i rane bolesti. Cijena 60 nov.
- Prsti za blago ili za maru**, za konjaki i kašalj, za volere, trave i svije, za lagano ćišenje, za objačivanje jeludca i probave, kada blago neće rado ćerati pa se napuštaju. Krava daruju od njega vije i boljea mlička, kojom postaja žilji i ba. Cijena jedan ćedan 30 nov.
- Svazovne plućice** najjeftinije sredstvo za ćišenje i saniranje jeludca ili stomaka i orjev, za otvaranje protiv zapkani, karvi trah i glavu i prsa, ronom ili težini. Cijena 60 nov.
- Mazilo za blago** osobito za konje i volove protiv koptenji boli, svrdbeni, nategnutim žilam, ukoteni i tučivni, pošte težikoga napora, za objačivanje i okrepljenje žila i žirva, i daja 50 nov.
- Antiseptična voda za usta i zube** sačuvaju se zubi od kvarenja, zapiećuje i ublažuje zubobolju, učvrćuje meso oko nim, razbijaju sluz, uklanjaju svodska tinktura, i daja 60 nov.
- Fina smrekova esencija.** (Fichtenädel Esenz) za ćišenje i paskivanje zraka u sobah, za dahanje i za plućebolje. Po 30 nov.
- Teledžina protiv izpadanja vlasi** učvrćuje i hrani korozije vlasi, ćedunjuje prhnu i postepilje rast kosa. 60 nov.
- Mast protiv liežju.** kratim peruti i osopinatim, u liežju 30 nov.
- Antiseptič. Prh protiv osopinji ili povi, protiv zajednici.** Svazila 30 nov.
- Tinktura za karje** od izvotno sredstvo. Cijena 30 nov.
- Dva jeljezova pomast za lice** protiv svadnih i svadnih i svadnih, odćeravaju prekomjerne Cijena većina 60 nov.
- Prudogantivne** osobito sredstvo za pojačavanje i pomlađivanje lica te pevne nekdvojica i ljudstvo. Cijena 60 nov.
- Svotna egantina.** Najbolji sapun od svih sapuna. On osvjetljuje te pomlađuje lice. Svastavljen je od najčistijih i najjeftinijih. Jedan ćedan 30 nov.
- Cremo egantino** jest izvotno sredstvo protiv svadnih i svadnih, kao što su pričiđi, svjedice, crvene mije, piergje opora kora i t. d. Ukljed svoga kremićkog zarava, ka se Egantina mast nikada ne pokvari, te po tome liepo sredstvo za pojačavanje i pomlađivanje lica i žirva. Cijena 60 nov.
- Essa egantina** jest izvotna i likovnom prokušana voda za kosu. Njom se zapiećava izpadaju kose, osopinatije, kvarenje peruti i ojačava vlasi. Ova voda postepilje takodje i to svotaju, da postepilje kosi liep naravnati. Cijena 60 nov.
- Mirrisna zesta za sobe knditi.** nekoiho kapi lie po sobi prebuzdava miris. Flakica 30 nov.
- Ćedov ili ćomer** za svudice i kimače. Flakica 30 nov.
- Antiseptična od Rodima** protiv gromali ili žimici. Manja botica 30 nov.
- Tko narudil od gornjih stvari za 4 for. tad plaćam postarinu.**
Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade, i boje za farbanje kose, da siede kose pomre, fine sapune i svije, za opoje, sredstva za poljepljavanje; praške za ćišenje; zubi, tjestine za zube od kojih zubi poboljavju; špužve za umivanje; kefiče za zube; Razne sprave iz kaučuka, bandaze, povojice rane, pojase, kirurške sprave; Ruskoga ćaja, fino Jamaikaruma, Malaga-vino, francuzkoga Cognaca.
Zalihu mineralnih voda. — Sve po novinam oglašene medicinske specialitete.